

Nr 105

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65; given Stockholms slott den 5 mars 1965.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag, som 1964 års riksdag vid dess höstsession efter riksstatens fastställande ytterligare anvisat för det nu löpande budgetåret, har uppförts på tilläggsstat I (rskr 1964: 395). Vidare har vid innevarande års riksdag begärts anslag för det nu löpande budgetåret på tilläggsstat II i prop. 1965: 2, 11, 35 och 46.

De ytterligare anslagsförslag avseende tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår, vilka ansetts nu böra föreläggas riksdagen, har tidigare denna dag anmälts. På hemställan av vederbörande föredragande har Kungl. Maj:t därvid fattat beslut enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag som torde få fogas till protokollet i detta ärende (*bil. 1—9*). En sammanställning över av Kungl. Maj:t på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 l. o. m. denna dag begärda anslag ut-

över de i prop. 1965:2 upptagna anslagen torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende (*bihang*).

Av sammanställningen framgår, att efter det prop. 1965:2 framlades har på tilläggsstat II begärts ytterligare anslag om sammanlagt 259 922 000 kr. på driftbudgeten och 126 625 000 kr. på kapitalbudgeten. Av utgifterna på driftbudgeten avser 85 milj. kr. reglering av prisstegringar på fjärde huvudtiteln, 8 milj. kr. kostnader för deltagande i FN:s fredsstyrka på Cypern, 25 milj. kr. kostnader för övergång till högertrafik, 60 milj. kr. ytterligare kostnader för allmänna beredskapsarbeten m. m., 10 milj. kr. ytterligare bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet samt 70 122 000 kr. avskrivning av nya kapitalinvesteringar. Övriga anslagsförslag på driftbudgeten avser kommittéanslagen under vissa huvudtitlar, där merkostnader uppkommit, vilka inte utan olägenhet kan uppskjutas till nästa budgetår.

Av utgifterna på kapitalbudgeten avser 34,5 milj. kr. förvärv av vissa fastigheter inom Stockholms stad, 9 750 000 kr. förvärv av vissa fastigheter i Gamla stan i Stockholm, 26 milj. kr. förvärv av kvarteret Vinstocken inom Nedre Norrmalm i Stockholm, 10 milj. kr. byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor, 5,5 milj. kr. uppförande av vissa studentbostadshus samt 875 000 kr. ytterligare vissa anslag under statens allmänna fastighetsfond avseende byggnadsarbeten. Vidare avser 40 milj. kr. tillskott till Uddevallavarvet aktiebolag under fonden för låneunderstöd.

På tilläggsstat I har av föregående års riksdag anvisats anslag om 63 117 000 kr. på driftbudgeten och 24 987 000 kr. på kapitalbudgeten. På tilläggsstat II har av årets riksdag hittills anvisats 167 148 000 kr. på driftbudgeten och 77 579 000 kr. på kapitalbudgeten. I prop. 1965:2 har dessutom begärts anslag med 245 milj. kr. till allmänna beredskapsarbeten m. m. Denna anslagsfråga har inte slutbehandlats av riksdagen. Vid bifall till detta förslag samt till de efter avlämnande av prop. 1965:2 t. o. m. denna dag gjorda ytterligare anslagsförslagen på tilläggsstat II skulle anslagen på tilläggsstater till riksstaten för budgetåret 1964/65 uppgå till sammanlagt för driftbudgeten 735 187 000 kr., varav 70 122 000 kr. till avskrivningsanslag, och för kapitalbudgeten 229 191 000 kr.

Chefen för finansdepartementet hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna de förslag, om vilka Kungl. Maj:t enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1—9*) fattat beslut.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Hans Ohlsson

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler under justitiedepartementets handläggning hörande ärende angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 samt anför.

DRIFTBUDGETEN

Andra huvudtiteln

A. Justitiedepartementet m. m.

[1] 9. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Under denna rubrik har på riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 3 milj. kr. Vid budgetårets ingång uppgick tillgängliga medel under anslaget till ca 3,5 milj. kr., varav hittills förbrukats omkring 2,5 milj. kr. För att täcka de på hela budgetåret belöpande kostnaderna torde ytterligare medelsanvisning erfordras. Anledningen härtill är den omfattande utredningsverksamheten, för vilken jag närmare redogjort vid min anmälan av motsvarande anslag i prop. 1965: 65 (bil. 2 s. 28).

1963 års markvärdekommitté har tillkallats med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 juni 1963 för att verkställa översyn av frågan om åtgärder i syfte att, på annat sätt än genom expropriation, motverka prisstegring på mark och förhindra oförtjänta jordvärdestegringsvinster. Kommittén har efter samråd med statistiska centralbyrån och statens institut för byggnadsforskning begärt att få göra en statistisk undersökning av mark-

prisutvecklingen inom ett visst område under en tidsperiod av omkring 30 år. Vidare har kommittén begärt att i fråga om delar av Malmö stad och Malmöhus län få göra en undersökning av bl. a. förhållandet mellan 1957 års taxeringsvärden och köpeskillingar för fastigheter som sålts efter år 1957. Kostnaderna för undersökningarna beräknas till 200 000 kr. Jag förordar, att undersökningarna kommer till stånd och att därvid kostnaderna får bestridas från kommittéanslaget.

I anslutning till vad jag nu anfört räknar jag med ett ytterligare anslagsbehov av ca 500 000 kr. för innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Mats Larsson

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler här- efter under försvarsdepartementets handläggning hörande ärenden angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 samt anför.

DRIFTBUDGETEN

Fjärde huvudtiteln

A. Försvarsdepartementet m. m.

[1] 4. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Under förevarande anslagsrubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 1,3 milj. kr. Behållningen på anslaget hade den 1 mars 1965 nedgått till i runt tal 485 000 kr. Utgifterna under januari—februari 1965 uppgick till omkring 230 000 kr. Medelsförbrukningen för de nu tillsatta utredningarna kan beräknas öka under de återstående månaderna av innevarande budgetår. Betydande kostnader kan sålunda förutses för bl. a. 1965 års försvarsutredning. Det kan ej heller uteslutas att behov kan uppkomma av ytterligare utredningar. Vidare bör kostnaderna, uppgående till ca 64 000 kr., för säkerhetspolitiska studier, som innevarande budgetår utförts vid Utrikespolitiska institutet, bestridas från ifrågavarande anslag. Studierna avser bl. a. följande ämnen, nämligen sovjetstrategi, konflikter i Norden, Sverige och kärnvapen, sinosovjetiska relationer samt västmakternas strategi.

Jag anser studierna vara av stort värde. Jag kan sålunda peka på att i direktiven till 1965 års försvarsutredning framhålls, att utredningen bör noggrant studera den säkerhetspolitiska doktrinutvecklingen hos de ledande stormakterna samt förändringarna i de internationella rustningarnas art och omfattning.

Medelsbrist bör inte få fördröja erforderligt utredningsarbete. Jag föreslår därför, att 200 000 kr. begärs på tilläggsstat för innevarande budgetår. Beloppet bör ligga inom den bestämda ramen för försvarsutgifterna. Avdrag med 200 000 kr. bör därför göras i samband med den slutliga prisregleringen av försvarsutgifterna för innevarande budgetår.

Aberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga*
på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

G. Diverse

[2] **1. Reglering av prisstegringar.** Till reglering av prisstegringar på fjärde huvudtiteln har på riksstaten för innevarande budgetår anvisats 100 milj. kr. (prop. 1964: 110, SU 97, rskr 217).

Anslaget till reglering av prisstegringar skall utnyttjas för att — som närmare framgår av prop. 1959: 119, 1960: 110, 1961: 110, 1962: 110, 1963: 110, 1964: 110 och 1965: 1 (bil. 6) — täcka sådana prisfördyringar på reservationsanslag och obetecknade anslag under fjärde huvudtiteln som inträffar från den tidpunkt när anslagen beräknats intill utgången av det budgetår för vilket de anvisats.

Såsom framgår av vad jag anför vid anmälan av frågan om anslag till hithörande ändamål för budgetåret 1965/66 (prop. 1965: 1 bil. 6 s. 322) torde, med beaktande av hittills inträdd prisstegring och trenden i prisutvecklingen, det för innevarande budgetår anvisade prisregleringsanslaget inte komma att räcka. Ytterligare medel för prisreglering bör därför anvisas på tilläggsstat II.

I prop. 1965: 1 (bil. 6) angavs indexläget i november 1964 för samtliga reservationsanslag till 108,5. Utförda prisberäkningar för reservationsanslag för december 1964 och januari 1965 ger ett genomsnittsexponenttal av 108,9. Om man räknar med samma trend i prisutvecklingen under återstoden av budgetåret, kommer medelsbehovet netto för prisreglering att uppgå till närmare 185 milj. kr. Jag föreslår därför, att tilläggsstatsanslagets belopp bestämmas till 85 milj. kr.

I prop. 1965: 14 föreslås höjning fr. o. m. den 1 juli 1965 av den allmänna varuskatten och bensinskatten. Vid bifall till de föreslagna skatte-

höjningarna inträffar kostnadsökningar inom försvaret. I enlighet med gällande riktlinjer för prisomräkning av försvarshuvudtiteln bör denna kompenseras för inträffade kostnadsökningar. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att reglera tillvägagångssättet för beräkning av denna compensation. Detta bör ske på principiellt samma sätt som tillämpades efter det att ifrågavarande skatter höjts fr. o. m. den 1 januari 1962 (prop. 1962: 110, SU 115, rskr 285).

Aberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Reglering av prisstegringar* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 85 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Hugo Grimlund

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärenden angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 samt anför.

DRIFTBUDGETEN

Femte huvudtiteln

A. Socialdepartementet m. m.

[1] 3. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Detta reservationsanslag är i gällande riksstat uppfört med 3,2 milj. kr. Därjämte fanns vid ingången av budgetåret 1964/65 en reservation av ca 107 000 kr. För detta budgetår disponeras alltså i runt tal 3,3 milj. kr. Av detta belopp har under tiden t. o. m. januari 1965 förbrukats ca 1,8 milj. kr. Det sammanlagda medelsbehovet för innevarande budgetår kan nu beräknas till ca 3,6 milj. kr. Det innebär, att en ytterligare medelsanvisning av 300 000 kr. erfordras.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[2] 10 a. Uppförande av vissa jordbruksbyggnader vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed. Genom beslut av 1963 års riksdag har 440 000 kr. anvisats för uppförande av vissa jordbruksbyggnader vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed. Arbetena avsågs omfatta nybyggnader för ladugård, spannmålslagerhus med tork samt maskinhall och traktorgarage m. m. I nämnda belopp ingick inte kostnader för byggnadskontroll och byggherrens centraladministration. Det förutsattes, att hemmet med egen arbetskraft skulle utföra vissa yttre arbeten.

Sedan numera samtliga byggnader utom ladugården uppförts, kan 135 000 kr. beräknas återstå på anslaget. Från detta belopp bör dock avräknas ca 60 000 kr., avseende projekteringskostnader som förskotterats från investeringsanslaget Vissa projekteringskostnader. För uppförande av ladugården skulle sålunda finnas disponibelt ca 75 000 kr. Enligt en av domänstyrelsen utförd kostnadsberäkning kan kostnaderna för ladugården beräknas till 230 000 kr. För ifrågavarande byggnadsobjekt skulle sålunda erfordras ytterligare 155 000 kr. Jag förordar att detta belopp anvisas på tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Uppförande av vissa jordbruksbyggnader vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 155 000 kr.

[3] 12. Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala. Till detta ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 8,4 milj. kr.

Inledning

Utbyggnaden av akademiska sjukhuset i Uppsala grundar sig på en av 1958 års riksdag godkänd reviderad generalplan för sjukhuset (prop. 1958: B 1 bil. 33, SU B 40, rskr B 60). Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande har anmält, att översyn av generalplanen pågår. Vid planeringen av den fortsatta utbyggnaden har kommittén tidigare varit inriktad på att nästa etapp borde avse centrallängans utbyggnad norrut. Efter vissa överväganden förordar kommittén numera en utbyggnad söderut såsom närmaste åtgärd. Jag har i prop. 1965: 1 (bil. 7 s. 395) vid min anmälan av investeringsanslaget till utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala förklarat mig dela kommitténs uppfattning att den fortsatta utbyggnaden skall ske söderut. I nyssnämnda proposition har intagits en pre-

liminär översikt över kommande förslag till fortsatt utbyggnad av sjukhuset.

Med skrivelse den 19 november 1964 överlämnade kommittén förslag till bygnadsprogram för om- och nybyggnad för neurologisk klinik och neurofysiologiskt laboratorium vid akademiska sjukhuset. Kommittén anförde därvid bl. a. följande.

Vid utbyggnaden söderut måste en del av den genom sjukhusområdet löpande grusåsen avskäras. På denna del av åsen ligger en träbyggnad. Byggnaden består av en huvudlänga om två våningar, som inrymmer två neurologiska vårdavdelningar med tillsammans 50 vårdplatser, samt en tvärlänga, som innehåller neurologiska mottagningar och undervisningslokaler. I källarplanet av betong ligger ett neurofysiologiskt laboratorium. I 1958 års generalplan förutsattes, att byggnaden skulle rivas. Enligt föreliggande planer kan ett neuroblock stå färdigt tidigast 1973. Kommittén har funnit, att den neurologiska kliniken och det neurofysiologiska laboratoriet övergångsvis bör beredas lokaler genom att vårdavdelningsdelen av byggnaden avskiljs och flyttas till ett område mellan lungkliniken och barnpsykiatriska kliniken. Vidare föreslås, att i anslutning till denna byggnadsdel en envåningsbyggnad av trä uppförs för att inrymma neurologiska mottagningar och neurofysiologiskt laboratorium. Särskilda byggnadstekniska åtgärder måste vidtas med hänsyn till brandskyddsförhållandena.

Kostnaderna för byggnadsföretaget beräknade kommittén till ungefär 1,8 milj. kr.

Över kommitténs förslag avgavs yttranden av byggnadsstyrelsen, medicinalstyrelsen, universitetskanslersämbetet, nämnden för undervisnings-sjukhusens utbyggnad och centrala sjukvårdsberedningen.

Genom beslut den 29 januari 1965 uppdrog Kungl. Maj:t åt kommittén att utföra projektering fram t. o. m. färdigställande av bygghandlingar samt verkställa kostnadsberäkning för om- och nybyggnad för neurologisk klinik och neurofysiologiskt laboratorium vid akademiska sjukhuset på grundval av kommitténs bygnadsprogram. Kommittén skulle därvid beakta, att lokalerna borde i den utsträckning som var möjlig erhålla en så allmängiltig utformning att de sedermera utan genomgripande åtgärder kunde anpassas till andra behov.

Förslag

Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggnad föreslår, att på tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1964/65 under förevarande anslag anvisas 720 000 kr., motsvarande statens andel i byggnadskostnaderna för om- och nybyggnad för neurologisk klinik och neurofysiologiskt laboratorium vid akademiska sjukhuset i Uppsala.

Förslaget innebär i huvudsak följande. I vårdavdelningsdelen för sammanlagt 50 vårdplatser, vilken flyttas till ny plats, anordnas även lokaler

för förråd och sköterskeexpedition. Nybyggnaden skall bl. a. inrymma väntrum, mottagnings-, undersöknings- och tjänsterum för läkare m. fl., kansli, forskningslaboratorier, bibliotek, föreläsningssal, arkiv samt elektroteknisk verkstad. Hiss anordnas i särskilt trapphus.

Enligt nu slutförd kostnadsberäkning kostar byggnadsföretaget totalt 1,8 milj. kr., varav 141 000 kr. för diverse resp. oförutsedda kostnader. Totalkostnaden för företaget inbegriper även kostnader för speciell laboratorieinredning. Det är enligt kommitténs mening nödvändigt att ifrågavarande byggnadsarbeten påbörjas i april 1965 för att sjukhusets fortsatta utbyggnad söderut enligt planerna skall kunna ske.

Departementschefen

Som jag nämnt delar jag byggnadskommitténs uppfattning att akademiska sjukhuset i Uppsala i första hand skall utbyggas söderut. Därvid måste en befintlig grusås skäras av. På åsen ligger en träbyggnad, som innehåller lokaler för neurologisk klinik och neurofysiologiskt laboratorium. Ersättningslokaler måste anordnas. Ett nytt nervblock vid sjukhuset kan inte komma till förrän under 1970-talet. Kommittén föreslår, att den del av träbyggnaden som innehåller de neurologiska vårdavdelningarna flyttas. Till vårdavdelningsdelen skall enligt förslaget anslutas en enplansbyggnad, som kan inrymma neurologiska mottagningar och neurofysiologiskt laboratorium. Kostnaden för företaget beräknas till totalt 1,8 milj. kr. Statens andel härav utgör enligt gällande avtal 720 000 kr.

Enligt min uppfattning kan lokalerna godtas för en övergångstid. Jag förordar att byggnadsföretaget kommer till utförande. Jag utgår därvid från att alla möjligheter att skapa bättre lokalförhållanden för undervisningen och forskningen i neurologi under övergångstiden tillvaratas i samband med omdispositionerna under sjukhusets fortsatta utbyggnad. Den framlagda kostnadsberäkningen föranleder inte någon erinran från min sida. Byggnadsarbetena bör påbörjas snarast möjligt under innevarande budgetår. Jag föreslår därför, att till ändamålet anvisas 720 000 kr. på tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1964/65.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 720 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Håkan Rahm

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler härefter under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärenden angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 samt anför.

DRIFTBUDGETEN

Sjätte huvudtiteln

B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet

[1] 16. **Kostnader för övergång till högertrafik.** Till detta ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 40 milj. kr.

Statens högertrafikkommission har i skrivelse den 28 januari 1965 hemställt, att ytterligare 25 milj. kr. anvisas för budgetåret 1964/65 under detta anslag. Kommissionen anför inledningsvis, att då *petita* för budgetåret 1964/65 lämnades, säkra grunder saknades för bedömning av den takt i vilken omställningsarbetena för högertrafikomläggningen kunde utföras. Möjligheter fanns inte heller att förutse i vilken utsträckning trafikföretag och andra förskottsvis kunde komma att tilldelas ersättning för ombyggnadsarbeten och nyanskaffningar.

Arbetet med omställningen av bussparken till högertrafik har gått snabbare än kommissionen tidigare vägat räkna med. Den 1 januari 1965 fanns ca 1 300 bussar anpassade till högertrafik.

Tolv av de största trafikföretagen har till kommissionen anmält krav på ersättning av statsmedel för tiden den 1 januari—30 juni 1965 med sammanlagt 47,6 milj. kr. för ombyggnader och nyanskaffningar av fordon. Dessa företag innehar tillhoppa mer än hälften av linjetrafikföretagens sammanlagda bussbestånd. För utbetalning av ersättningar till övriga trafikföretag beräknas ett belopp av 10 milj. kr. fram till utgången av innevarande budgetår. Sammanlagt skulle sålunda erfordras ett belopp av ca 57 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Av sistnämnda belopp avser 24,5 milj. kr. ersättning till AB Stockholms Spårvägar. Bolaget avser att bl. a. nyanskaffa 540 bussar för en beräknad kostnad av 71 milj. kr. exklusive tull, omsättningsskatt och indextillägg. Dessa bussar måste beställas redan under våren 1965 och bolaget har uppgivit för kommissionen, att en tredjedel av inköpssumman skall utbetalas till leverantörerna som förskott vid beställningen. Det erforderliga förskottet för ifrågavarande bussar uppgår sålunda till ca 24 milj. kr.

De disponibla medlen under anslaget Kostnader för övergång till högertrafik för arbeten som är hänförliga till omställningen av bussparken uppgick den 1 januari 1965 till sammanlagt något över 32 milj. kr. För att täcka beräknade utbetalningar under tiden fram till den 1 juli 1965 skulle sålunda erfordras ytterligare (57 — 32) 25 milj. kr.

Departementschefen

För innevarande budgetår har till kostnader för övergång till högertrafik anvisats ett reservationsanslag av 40 milj. kr. att avräknas mot automobilskattemedlen (prop. 1964: 1 bil. 8 s. 59, SU 6, rskr 6). Från anslaget bestrids bl. a. kostnaderna för omställning av bussar och spårvagnar till högertrafik. Då statens högertrafikkommission begärde medel för budgetåret 1964/65, hade arbetet inom kommissionen nyss påbörjats och säkra grunder saknades för bedömning av den takt i vilken omställningsarbetena kunde bli utförda. Vidare kunde då inte förutses, i vilken utsträckning trafikföretag och andra förskottsvis kunde komma att tilldelas ersättning för ombyggnadsarbeten och nyanskaffningar av rullande materiel. På grund härav framhöll kommissionen att medel på tilläggsstat kunde komma att erfordras för budgetåret 1964/65.

Statens högertrafikkommission har nu hemställt om ytterligare 25 milj. kr. för innevarande budgetår under anslaget Kostnader för övergång till högertrafik. Beloppet erfordras för utbetalning till trafikföretagen av ersättningar för ombyggnadskostnader samt förskott vid beställning av nya högertrafikbussar. Förskotten utgör en del av den ersättning, som tillkommer företagen vid tidigarelagd anskaffning av bussar.

Kommissionens beräkning av medelsbehovet har inte gett mig anledning till erinran. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för övergång till högertrafik* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[2] 20 a. **Förvärv av vissa fastigheter i Gamla stan i Stockholm.** *Byggnadsstyrelsen* har i skrivelse den 18 februari 1965 för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan styrelsen och Framtiden livförsäkringsaktiebolag den 17 samma månad träffat avtal, enligt vilket kronan av bolaget förvärvar tomten nr 2 i kvarteret Aurora och tomten nr 9 i kvarteret Tritonia i Gamla stan i Stockholm. Köpeskillingen, som skall erläggas vid tillträdet till fastigheterna den 1 juni 1965, uppgår till 9 750 000 kr. Beträffande det närmare innehållet i avtalet torde få hänvisas till handlingarna i ärendet.

Byggnadsstyrelsen framhåller, att förvärvet av fastigheterna skett för att tillgodose angelägna lokalbehov inom statsdepartementen och inom vissa organ med nära anknytning till dessa. Beträffande de båda fastigheterna uppges följande. Tomten nr 2 i kvarteret Aurora, som har en areal om 748 m², avgränsas av Lilla Nygatan, Yxsmedsgränd och Munkbron. I den på tomten uppförda byggnaden, som färdigställdes år 1924, förhyr kronan f. n. kontors- och arkivlokaler med en sammanlagd yta av ca 1 160 m². Under innevarande år beräknas inom fastigheten ytterligare lokaler med en sammanlagd yta om 575 m² kunna ställas till kronans disposition. I avtalet utfäster sig bolaget vidare att till den 1 juni 1967 — utan särskilda kostnader för kronan — därutöver frigöra 600 m² lägenhetsyta. För det fall bolaget inte infriar sistnämnda åtagande, skall det vid den angivna tidpunkten till kronan erlægga ett belopp av 250 000 kr. — Tomten nr 9 i kvarteret i Tritonia, som har en areal av 685 m², avgränsas av Stora Nygatan, Gåsgränd och Lilla Nygatan. I den på tomten uppförda byggnaden, som färdigställdes år 1960, förhyr kronan f. n. lokaler med en sammanlagd yta av 768 m². Under innevarande år kommer ytterligare lokaler med en yta av 636 m² att frigöras för statliga behov.

Under återopande av vad som anförts i skrivelsen hemställer styrelsen, dels att nämnda avtal måtte godkännas, dels att ett anslag om 9 750 000 kr. måtte anvisas för erläggande av den överenskomna köpeskillingen.

Departementschefen

Det ingångna köpeavtalet är att se som ett led i strävandena att i kanslihusets omgivning genom lämpliga fastighetsförvärv tillgodose statsdepar-

tementens och vissa med departementen nära samverkande organs behov av ytterligare lokaler för sin verksamhet. Genom avtalet erhålls ett från dessa synpunkter värdefullt tillskott av lämpligt belägna lokaler. Med hänsyn härtill och då på grundval av gjorda värderingar köpeskillingen bedömts acceptabel föreslår jag, att medel anvisas för förvärvet. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Förvärv av vissa fastigheter i Gamla stan i Stockholm* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 9 750 000 kr.

[3] 20 b. *Förvärv av kvarteret Vinstocken inom Nedre Norrmalm i Stockholm. Markdelegationen* har med skrivelse den 26 februari 1965 för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan delegationen och Skandinaviska banken samma dag träffat avtal, enligt vilket kronan förvärvar tomten nr 1, 2, 3 och 4 i kvarteret Vinstocken vid Gustaf Adolfs torg inom Nedre Norrmalm i Stockholm för en köpeskillning av 26 milj. kr.

Delegationen framhåller, att förvärvet av angivna fastighet — liksom förvärvet av viss annan tomtmark inom Nedre Norrmalm i det nyligen mellan delegationen och delegerade för Stockholms stad träffade markbytesavtalet — är att se som ett led i planerna att successivt skapa ett större statligt förvaltningscentrum i denna stadsdel. Om den nu aktuella fastigheten kan enligt delegationen allmänt sägas, att den med hänsyn till sitt centrala och representativa läge får bedömas vara ett synnerligen värdefullt förvärvsobjekt. I sammanhanget erinras om fastighetens läge i närheten av statsdepartementen och riksdagen, vilka är i stort behov av ytterligare lokaler.

Beträffande den närmare innebörden av uppgörelsen gäller enligt avtalet, att köpeskillingen om 26 milj. kr. skall erläggas vid tillträdet av fastigheten, vilket förutsättes ske om möjligt den 1 december men senast den 31 december 1965. Det föreligger emellertid rätt att helt eller delvis erlægga köpeskillingen dessförinnan. I detta fall beräknas ränta på i förtid erlagt belopp. Rântegottgörrelse utgår med 5 3/4 %, om köpeskillingen erläggs före den 15 maj, och med 5 %, om köpeskillingen erläggs efter nämnda dag. — Det förutsätts mellan parterna, att viss lös utrustning i fastigheten skall inlösas av kronan i samband med tillträdet av denna. Överenskommelse härom skall i särskild ordning träffas mellan byggnadsstyrelsen och banken. I avtalet tillförsäkras banken rätt att fortsättningsvis förhyra vissa lokaler för ett expeditionskontor jämte valvutrymmen i södra delen av fastigheten mot Gustav Adolfs torg. Även härvidlag skall särskild överenskommelse träffas med byggnadsstyrelsen. — Avtalet skall för att bli bindande godkännas vad avser banken genom beslut av dess styrelse före den 1 april 1965 och vad avser kronan genom beslut av Kungl. Maj:t före den 1 juli 1965.

I fråga om fastigheten uppger delegationen i sin skrivelse, att tomten har en areal av 2 500 m² samt att byggnaden har en volym av ca 62 000 m³ och att den inrymmer ca 1 950 m² valv- och arkivlokaler i källarvåningarna, ca 1 760 m² banklokaler i bottenvåningen och i övriga våningsplan ca 6 540 m² kontorslokaler, däri inräknat en personalrestaurang. Byggnaden är av god teknisk beskaffenhet och i gott skick. Inredningen är i vissa delar av hög klass.

Då byggnaden är utformad för bankverksamhet, erfordras vissa ändringsarbeten för att anpassa den till en ändrad användning. Arbetenas art och omfattning kan inte närmare bedömas, förrän slutlig ställning tagits till vilka statliga behov lokalerna skall tillgodose. Det förutsätts få ankomma på byggnadsstyrelsen att närmare utreda härmed sammanhängande problem. För att ändringsarbetena skall kunna påbörjas snarast bör emellertid medel för ändamålet ställas till förfogande redan innevarande budgetår. Lämpligen bör enligt delegationen 5 milj. kr. anvisas under staten för statens allmänna fastighetsfond, byggnadsstyrelsens delfond, reparations- och underhållskostnader m. m. Inom detta belopp skulle även inrymmas ersättningen för de lösören i fastigheten, vilka kronan förutsätts skola inlösa.

Under åberopande av det anförda hemställer markdelegationen, att Kungl. Maj:t måtte dels godkänna det ingångna avtalet, dels föreslå riksdagen att anvisa 26 milj. kr. för erläggande av köpeskillingen för fastigheten samt 5 milj. kr. för utförande av vissa ändringsarbeten m. m. i denna.

Departementschefen

Det nu träffade avtalet mellan markdelegationen och Skandinaviska banken om överlåtelse till kronan av kvarteret Vinstocken vid Gustav Adolfs torg får — liksom det under föregående punkt anmälda avtalet — ses som ett led i strävandena att säkra tillgången på lämpligt belägen tomtmark för erforderlig utbyggnad av det statliga lokalbeståndet för administrations- och liknande ändamål. Då det gäller att tillgodose statsdepartementens och med dessa nära samverkande förvaltningars samt riksdagens behov av ytterligare lokaler har strävandena av naturliga skäl främst inriktats på förvärv inom Stadsholmen och Nedre Norrmalm. Från denna synpunkt framstår förvärvet av ifrågavarande kvarter med hänsyn såväl till dess läge som till det lokaltillskott det möjliggör såsom synnerligen lämpligt. Då även köpeskillingen med hänsyn till fastighetens beskaffenhet i olika hänseenden får anses vara rimlig, är jag beredd tillstyrka, att medel anvisas för genomförande av köpet.

Överväganden pågår f. n. rörande den närmare användningen av fastigheten. I första hand synes härvid lokaler för riksdagens räkning och för statsdepartementens behov komma i fråga. Den särskilda karaktären av

vissa lokalutrymmen kan därjämte möjliggöra användning för andra statliga ändamål.

Vad angår markdelegationens förslag om medelsanvisning till erforderliga ändringsarbeten i fastigheten, kommer denna fråga senare i dag att anmälas av chefen för finansdepartementet.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Förvärv av kvarteret Vinstocken inom Nedre Norrmalm i Stockholm* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 26 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Bert Holmberg

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Edenman, anmäler här- efter under ecklesiastikdepartementets handläggning hörande ärenden an- gående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 samt anför.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[1] 24. Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund. Vid anmälan tidigare denna dag av prop. 1965: 104 angående anslag för budgetåret 1965/66 till byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor m. m. förordade jag bl. a., dels att en nybyggnad för bakteriologiska institutionen vid universi- tetet i Lund — kostnadsberäknad till 10 350 000 kr., vartill kommer 725 000 kr. för försörjningsåtgärder, allt enligt prisläget den 1 juli 1964 — skulle komma till stånd, dels att nybyggnaden skulle påbörjas redan under inne- varande budgetår samt att kostnaderna för byggnadsföretaget för inneva- rande budgetår skulle få bestridas av tillgängliga medel under investe- ringsanslaget Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna vad jag i det föregående förordat beträf- fande nybyggnad för bakteriologiska institutionen vid uni- versitetet i Lund.

[2] 25. Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor. Vid anmälan tidigare denna dag av prop. 1965: 104 angående anslag för budgetåret 1965/66 till byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor m. m. förordade jag bl. a., att arbetena med en nybyggnad för kemi-hufo (hufo = högre utbildning och forskning) vid universitetet i Umeå — kostnadsuppskattad till 14 350 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1964 — samt vissa förberedande arbeten för en nybyggnad för sektionen för maskinteknik vid Chalmers tekniska högskola — kostnadsuppskattade till ca 800 000 kr. — skulle få påbörjas under innevarande budgetår. Jag anmälde vidare i nämnda proposition — på grundval av byggnadsstyrelsens framställning den 1 mars 1965 angående tilläggsanslag för innevarande budgetår till byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor — att på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 en ytterligare medelsanvisning av 10 milj. kr. erfordrades till byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor för att redan beslutad byggnadsverksamhet skall kunna genomföras planenligt samt för påbörjande av nämnda två byggnadsföretag.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 10 000 000 kr.

[3] 25 a. Uppförande av vissa studentbostadshus. Genom beslut den 6 maj 1964 uppdrog Kungl. Maj:t åt arbetsmarknadsstyrelsen, att — efter samråd med byggnadsstyrelsen, bostadsstyrelsen, universitetet i Uppsala, Uppsala studentkår och Uppsala stad — uppföra provisoriska studentbostäder, s. k. sektionshus, i Uppsala innehållande ca 500 enkelrum, för en kostnad av högst 5,5 milj. kr. I beslutet föreskrevs dels att kostnaderna skulle förskottsvis bestridas från det för budgetåret 1963/64 under elfte huvudtiteln uppförda reservationsanslaget till vissa sysselsättningspolitiska åtgärder, dels att inflytande ersättningsbelopp skulle tillgodoföras samma anslag.

Genom nämnda beslut bemyndigade Kungl. Maj:t arbetsmarknadsstyrelsen att mot skälig ersättning tills vidare upplåta förevarande studentbostäder till stiftelsen Studentstaden i Uppsala.

I skrivelse den 20 november 1964 har arbetsmarknadsstyrelsen redovisat att 380 studentrum anordnats i s. k. sektionshus för en kostnad av 5 391 500 kr. Vissa kompletterande arbeten återstår emellertid ännu att utföra. Styrelsen beräknar att också kostnaderna härför skall rymmas inom kostnadsramen 5,5 milj. kr. Bostäderna har under höstterminen 1964 ställts till stiftelsen Studentstadens i Uppsala förfogande. Hyran skall enligt styrelsen erläggas med belopp som slutligt bestämmes då byggnadskostnaderna har fastställts.

Arbetsmarknadsstyrelsen har vidare anmält att medlen till vissa sysselsättningspolitiska åtgärder — för budgetåret 1964/65 tillgängliga under

reservationsanslaget till allmänna beredskapsarbeten m. m. — inte är tillräckliga. Styrelsen har därför hemställt att Kungl. Maj:t bl. a. ville — redan under innevarande budgetår — bereda styrelsen täckning för förskottade kostnader för uppförande av studentbostäder i Uppsala med ett belopp av 5,5 milj. kr.

Departementschefen

Studentbostadssituationen i Uppsala har tidigare varit tämligen gynnsam och bedöms av studentbostadsnämnden i Uppsala på sikt vara tillfredsställande. Under senare år har emellertid, främst på grund av en tillfällig eftersläpning i produktionen av studentbostäder, en försämring inträffat på studentbostadsmarknaden. För att lätta studentbostadssituationen inför höstterminen 1964 uppdrog därför Kungl. Maj:t — såsom redovisats i det föregående — åt arbetsmarknadsstyrelsen att uppföra provisoriska studentbostäder, s. k. sektionshus, inom en kostnadsram av 5,5 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen har nu redovisat att 380 studentbostadsrum uppförts för en kostnad av 5 391 500 kr. Vissa kompletterande arbeten återstår dock att utföra. Totalkostnaden beräknar styrelsen kommer att rymmas inom 5,5 milj. kr. Byggnaderna har färdigställts för inflyttning under höstterminen 1964. Ifrågakvarteret är uppförda på ett markområde i kvarteret Bläsenhus, som tillhör staten och är avsett för universitetets framtida expansion. Byggnaderna är avsedda att användas som provisoriska studentbostäder endast under en övergångsperiod. De bör därefter flyttas bort och användas för andra eventuellt uppkommande behov.

Med hänsyn till vad arbetsmarknadsstyrelsen anfört bör på tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår anvisas ett investeringsanslag av 5,5 milj. kr. för täckande av kostnaderna för ifrågakvarteret studentbostäder. Byggnaderna bör enligt min mening förvaltas av byggnadsstyrelsen. Jag avser att framdeles efter framställning av byggnadsstyrelsen föreslå Kungl. Maj:t att utfärda erforderliga bestämmelser rörande byggnadernas förvaltning och uthyrning m. m.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Uppförande av vissa studentbostadshus* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 5 500 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Sonja Ahrling

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler här- efter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärende angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 samt anför.

DRIFTBUDGETEN

Nionde huvudtiteln

A. Jordbruksdepartementet m. m.

[1] 5. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** På riksstaten för budgetåret 1964/65 är under förevarande anslagsrubrik uppfört ett reservationsanslag av 1,3 milj. kr. Vid ingången av budgetåret fanns på anslaget en reservation av i runt tal 85 000 kr. Av det för budgetåret 1964/65 disponibla beloppet har under tiden t. o. m. januari 1965 förbrukats ca 808 000 kr. Den genomsnittliga förbrukningen har alltså uppgått till något mer än 115 000 kr. per månad. För återstoden av budgetåret anser jag det nödvändigt att räkna med en högre månatlig medelsåtgång. Sammanlagt torde 100 000 kr. utöver anvisat belopp behöva disponeras för kommittéer och utredningar genom sakkunniga under innevarande budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen
att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga*
på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 an-
visa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av
statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans
Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

B. Siöalth

INRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Johansson, anmäler härefter under inrikesdepartementets handläggning hörande ärenden angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 samt anför.

DRIFTBUDGETEN

Elfte huvudtiteln

A. Inrikesdepartementet m. m.

[1] 4. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Under denna rubrik har på riksstaten för budgetåret 1964/65 uppförts ett reservationsanslag av 1,6 milj. kr.

Vid min anmälan av motsvarande anslag för nästa budgetår i prop. 1965: 65 (bil. 10 s. 68) har jag anført att anslaget för innevarande budgetår redan nu kan förutses bli otillräckligt. Vid utgången av januari 1965 var belastningen i runt tal 1 740 000 kr., vilket innebär en månatlig förbrukning hittills under budgetåret av ca 250 000 kr. Anledning till den stora medelsåtgången är bl. a. de kostnader som tillsättningsnämnden för polis-, åklagar- och exekutionsväsendet dragit på grund av den utomordentligt omfattande tillsättningsproceduren i samband med förstatligandereformerna. Sedan nämndens arbetsuppgifter i huvudsak slutförts under våren 1965, kan en minskad medelsförbrukning förutses. Å andra sidan befinner sig flera av

departementets övriga kommittéer, bl. a. på bostadsområdet, nu i ett intensivt arbetsskede. Jag anser mig böra räkna med ett totalt medelsbehov under anslaget för innevarande budgetår av ca 2,8 milj. kr. Inklusivt tillgänglig reservation vid budgetårets ingång står i runt tal 2,1 milj. kr. till förfogande på anslaget. Detta bör därför förstärkas på tilläggsstat med 700 000 kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kr.

C. Arbetsmarknad m. m.

[2] 9 a. **Ytterligare kostnader för allmänna beredskapsarbeten m. m.** Under rubriken Allmänna beredskapsarbeten m. m. har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 315 milj. kr., därav förslagsvis 150 milj. kr. att avräknas mot automobilskattemedlen. I prop. 1965:2 (s. 35) har föreslagits att under samma rubrik på tilläggsstat II anvisas ett reservationsanslag av 245 milj. kr., därav förslagsvis 100 milj. kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer att ytterligare 60 milj. kr. anvisas för budgetåret 1964/65 till allmänna beredskapsarbeten. Styrelsen anför.

I södra och mellersta Sverige har arbetsmarknaden också under de senaste månaderna karakteriserats av hög sysselsättning och vissa svårigheter att tillgodose efterfrågan. Trots den betydande igångsättningen under 1964 har emellertid efterfrågan på arbetskraft till byggnadsindustrin totalt sett varit lägre än året innan medan arbetslösheten bland byggnadsarbetarna varit något högre. Till denna utveckling har enligt styrelsens bedömning bl. a. den stramare kreditpolitiken bidragit.

Även i en del av skogslänen har läget hittills varit bättre än under de närmast föregående vintersäsongerna. Detta är en följd bl. a. av en betydande flyttning av arbetskraft, en omfattande utbildningsverksamhet och inom beredskapsarbetenas ram punktvis insatta åtgärder för att bereda arbete åt lokalt bundna arbetslösa.

I övre Norrland och speciellt i Norrbotten har utvecklingen på arbetsmarknaden varit ogynnsammare. I Norrbotten har sålunda arbetslösheten sedan i höstas månad för månad legat på en högre nivå än ett år tidigare. Denna utveckling beror framför allt på den fortgående strukturförändringen inom länets näringsliv med ett minskat behov av arbetskraft inom skogsbruk, jordbruk och gruvhantering som följd. Till utvecklingen under senare tid har också bidragit den minskade aktiviteten inom byggnads- och anläggningsverksamheten i länet. Den begränsning i efterfrågan på arbetskraft som härigenom uppstått har ej kunnat balanseras med omflyttnings- och sysselsättningskapande åtgärder. Lokaliseringsinsatserna och beredskapsarbetena har haft betydande omfattning. Jämsides härmed har under

1964 arbetsförmedlingen i Norrbotten medverkat till att skaffa fler arbetslösa anställning utom länet än något år tidigare.

Med hänsyn till det allmänna läget är det enligt styrelsens mening nödvändigt att även under den närmaste tiden med olika medel söka motverka den tendens till obalans som finns på arbetsmarknaden i södra och mellersta Sverige genom att öka tillgången och begränsa efterfrågan. Om emellertid arbetslösheten under dessa förutsättningar skall kunna begränsas i norrlandslänen, bedömer styrelsen det erforderligt att under de närmaste månaderna upprätthålla en jämförelsevis hög sysselsättning i beredskapsarbetena i första hand i Norrbotten men också i vissa andra delar av övriga skogslän. För att det skall bli möjligt att någorlunda brygga över den från arbetsmarknadssynpunkt särskilt besvärliga skarven mellan vinter- och sommarsäsong i dessa områden behöver anslaget till allmänna beredskapsarbeten m. m. förstärkas med ytterligare 60 milj. kr.

Departementschefen

Vid anmälan i prop. 1965: 1 (bil. 13 s. 84) av anslaget till allmänna beredskapsarbeten m. m. anförde jag, att allmänna beredskapsarbeten under vintern 1964—65 skulle komma att behöva bedrivas i sådan omfattning att antalet utförda dagsverken blir ungefär detsamma som under budgetåret 1963/64 dvs. ca 2 milj. Jag räknade då med att det i vinter skulle sysselsättas inemot 15 000 personer i beredskapsarbeten, varav i runt tal 10 500 i skogslänen. I mitten av februari sysselsattes drygt 14 000 personer i beredskapsarbeten, varav ca 10 000 i skogslänen. Sysselsättningen håller sig således inom nu angiven ram.

Arbetsmarknadsstyrelsen kommer att skära ned beredskapsarbetena i södra Sverige den 15 mars. Såsom styrelsen anført i den nu avgivna anslagsframställningen är det knappast möjligt att kraftigt minska beredskapsarbetena i övre Norrland så tidigt. I februari var det — trots en viss nedgång av arbetslösheten jämfört med januari — ca 300 fler arbetslösa i Norrbottens län än vid motsvarande tid förra året. Av det totala antalet arbetslösa i hela riket hänförde sig i februari drygt 17 % till de båda nordligaste länen. Detta är den högsta andel som redovisats sedan den nuvarande arbetslöshetsstatistiken tillkom år 1956. I absoluta tal har visserligen högre siffror noterats, men antalet arbetslösa, 4 745, i de båda nämnda länen är dock så högt att det är nödvändigt att fortsätta att bedriva beredskapsarbeten i stor omfattning något längre än i södra Sverige.

Då en snabb minskning av beredskapsarbetena i Norrland inte är möjlig under den närmaste tiden, behöver ytterligare medel för ändamålet anvisas. I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen beräknar jag behovet av anslagsförstärkning till 60 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ytterligare kostnader för allmänna beredskapsarbeten m. m.* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 60 000 000 kr.,

därav förslagsvis 35 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

D. Bostadsbyggnade m. m.

[3] 9 a. **Ytterligare bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet.** Under rubriken Bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet har för innevarande budgetår anvisats reservationsanslag av 58 milj. kr., varav 28 milj. kr. på tilläggsstat II.

Bostadsstyrelsen har gjort framställning om ytterligare anslag med 10 milj. kr. på tilläggsstat för ifrågavarande ändamål. Av styrelsens skrivelse framgår att initiativen till förbättring av åldringarnas bostäder kan beräknas medföra en ytterligare ökning av efterfrågan på förbättringslån. Styrelsen har i januari 1965 infordrat uppgifter från länsbostadsnämnderna om den beräknade omfattningen av långivningen under tiden januari—juni 1965. Enligt nämndernas uppskattningar skulle långivningen under denna tid uppgå till 40,3 milj. kr. Då 28,6 milj. kr. disponerats under tiden juli—december 1964, skulle långivningen under hela budgetåret 1964/65 uppgå till ca 69 milj. kr.

Departementschefen

Såsom jag anfört vid anmälan av anslag till ändamålet för nästa budgetår (prop. 1965: 1 bil. 13 s. 134) är det angeläget, att den planerade uppbyggnaden av åldringarnas bostäder inte blir fördröjd till följd av bristande finansiella resurser. Lånemedel bör stå till länsbostadsnämndernas förfogande i sådan omfattning, att lån kan beviljas i samma mån som det blir praktiskt möjligt att få de behövliga förbättringsarbetena utförda. Enligt bostadsstyrelsens förnyade beräkning erfordras medelsanvisning med ytterligare 10 milj. kr. till räntefria förbättringslån för att nämnderna skall kunna tillgodose den förväntade låneefterfrågan. Jag föreslår, att ytterligare anslag med nämnda belopp begärs på tilläggsstat II.

Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ytterligare bidrag till viss bostadsförbättrings-
verksamhet* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Stina Wahlström

AVSKRIVNING AV NYA KAPITALINVESTERINGAR

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter fråga om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 och anför.

Under innevarande budgetår har begärts dels investeringsanslag på tilläggsstat I till gällande riksstat, dels ytterligare några anslag på tilläggsstat II. I enlighet med de principer som hittills tillämpats bör nu, då avskrivningsbehovet för de olika investeringarna kan överblickas, förslag om erforderliga avskrivningsanslag föreläggas riksdagen. Skulle nya avskrivningsbehov uppkomma eller ändring ske i de till grund för här beräknade avskrivningar liggande förhållandena förutsätter jag, att vederbörliga tillägg och jämkningar vidtages av riksdagen.

Jag torde nu i korthet få redogöra för de olika fall, i vilka omedelbar avskrivning är påkallad beträffande ifrågavarande investeringar.

Statens allmänna fastighetsfond. På tilläggsstaterna I och II har uppförts resp. föreslagits ett antal investeringsanslag, som avser sådana ändamål att de enligt gällande grunder bör avskrivas med 50 %. I vissa av anslagen ingår kostnader för markförvärv, för vilka avskrivningsanslag inte erfordras. Å andra sidan innefattar dessa anslag kostnader för inköp av byggnader, som bör skrivas av med mer än 50 %.

Anslaget till vissa skyddsrumsanläggningar bör liksom hittills avskrivas helt. De mot investeringsanslagen svarande avskrivningsanslagen framgår av följande sammanställning.

Anslag	Investering kr.	Avskrivning kr.
Socialdepartementet:		
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare	2 000 000	1 000 000
Uppförande av vissa jordbruksbyggnader vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed	155 000	78 000
Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala	720 000	360 000
Kommunikationsdepartementet:		
Förvärv av vissa fastigheter i Gamla stan i Stockholm	9 750 000	3 350 000
Förvärv av kvarteret Vinstocken inom Nedre Norrmalm i Stockholm	26 000 000	12 000 000
Ecklesiastikdepartementet:		
Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor	10 000 000	5 000 000
Uppförande av vissa studentbostadshus	5 500 000	2 750 000
Inrikesdepartementet:		
Vissa skyddsrumsanläggningar	642 000	642 000
Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret	455 000	228 000

Fonden för låneunderstöd. På tilläggsstat I har för lån till uppehållande av driften vid Koppoms pappersfabriks aktiebolag uppförts ett investeringsanslag av 1,5 milj. kr. Lånet skall vara räntefritt och bör således avskrivas helt. Vidare har på tilläggsstat I anvisats 3 milj. kr. till lån till vissa räkfiskare. Då räntan på dessa lån är 4 % bör, med hänsyn till att förräntningskravet för statens investeringar fastställts till 5 1/4 %, denna investering avskrivas med ca 24 % eller 714 000 kr.

Till räntefria lån till bostadsbyggande har på tilläggsstat II upptagits ett investeringsanslag av 2,5 milj. kr. Avskrivningsbehovet uppgår till samma belopp.

På tilläggsstat II har för tillskott till Uddevallavarvet aktiebolag föreslagits 40 milj. kr. Detta belopp bör avskrivas helt.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Avskrivning av nya kapitalinvesteringar* i härefter angivna fonder på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Statens allmänna fastighetsfond

Socialdepartementet:

<i>Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare . . . . .</i>	1 000 000
<i>Uppförande av vissa jordbruksbyggnader vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed . . . .</i>	78 000
<i>Utbyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala . . . . .</i>	360 000

Kommunikationsdepartementet:

<i>Förvärv av vissa fastigheter i Gamla stan i Stockholm . . . . .</i>	3 350 000
<i>Förvärv av kvarteret Vinstocken inom Nedre Norrmalm i Stockholm . . . . .</i>	12 000 000

Ecklesiastikdepartementet:

<i>Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor . . . . .</i>	5 000 000
<i>Uppförande av vissa studentbostadshus . . . .</i>	2 750 000

Inrikesdepartementet:

<i>Vissa skyddsrumsanläggningar . . . . .</i>	642 000
<i>Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret . . . . .</i>	228 000

Fonden för låneunderstöd

Finansdepartementet:

<i>Lån till uppehållande av driften vid Koppoms pappersfabriks aktiebolag . . . . .</i>	1 500 000
<i>Tillskott till Uddevallavarvet aktiebolag . . . .</i>	40 000 000

Jordbruksdepartementet:

<i>Lån till vissa räkfiskare . . . . .</i>	714 000
--	---------

Inrikesdepartementet:

<i>Räntefria lån till bostadsbyggande . . . . .</i>	2 500 000
---	-----------

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Hans Ohlsson

STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter fråga om ytterligare medel på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 till reparations- och underhållskostnader m. m. under byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond samt anför.

Reparations- och underhållskostnader m. m. under byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond. Under rubriken Reparations- och underhållskostnader m. m. har på denna delfond för budgetåret 1964/65 anvisats 32 685 000 kr. Härav har för anordnande av tjänstelokaler m. m. beräknats 5 milj. kr. Av detta belopp återstår ca 300 000 kr. Åtskilliga angelägna arbeten kvarstår emellertid. Vidare har chefen för kommunikationsdepartementet tidigare denna dag föreslagit förvärv av vissa fastigheter inom Gamla stan och Nedre Norrmalm i Stockholm. Även dessa förvärv förutsätter ändringsarbeten av den art att kostnaderna bör bestridas av medel beräknade för anordnande av tjänstelokaler. Jag föreslår därför, att redan under innevarande budgetår ytterligare 5 milj. kr. beräknas för detta ändamål. Härvid kommer det i staten upptagna överskottet från byggnadsstyrelsens delfond att automatiskt minska.

Aberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att i staten för statens allmänna fastighetsfond, byggnadsstyrelsens delfond, under posten till *Reparations- och underhållskostnader m. m.* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 beräkna ett belopp av ytterligare 5 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Hans Ohlsson

Förteckning

över av Kungl. Maj:t hos riksdagen år 1965 begärda anslag på tilläggsstat II
till riksstaten för budgetåret 1964/65 utöver de i prop. 1965: 2
upptagna anslagen

DRIFTBUDGETEN

A. Egentliga statsutgifter

II. Justitiedepartementet

A 9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	500 000
-----	--	---------

IV. Försvarsdepartementet

A 4	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	200 000
G 1	Reglering av prisstegringar	85 000 000
G 4	Kostnader för deltagande i FN:s fredsstyrka på Cypern, <i>reservationsanslag</i>	8 000 000
		<hr/>
		93 200 000

V. Socialdepartementet

A 3	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	300 000
-----	--	---------

VI. Kommunikationsdepartementet

B 16	Kostnader för övergång till högertrafik, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	25 000 000
------	---	------------

IX. Jordbruksdepartementet

A 5	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	100 000
-----	--	---------

XI. Inrikesdepartementet

A 4	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	700 000
C 9 a	Ytterligare kostnader för allmänna beredskapsarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i> , därav förslagsvis 35 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen	60 000 000
D 9 a	Ytterligare bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	10 000 000
		<hr/>
		70 700 000

Säger för egentliga statsutgifter 189 800 000

B. Utgifter för statens kapitalfonder**III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar***B. Statens allmänna fastighetsfond***Socialdepartementet:**

5	Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare (III: 5), <i>reservationsanslag</i>	1 000 000
10 a	Uppförande av vissa jordbruksbyggnader vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed (III: 10 a), <i>reservationsanslag</i>	78 000
12	Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala (III: 12), <i>reservationsanslag</i>	360 000

Kommunikationsdepartementet:

17 a	Förvärv av vissa fastigheter i Gamla stan i Stockholm (III: 20 b), <i>reservationsanslag</i>	3 350 000
17 b	Förvärv av kvarteret Vinstocken inom Nedre Norrmalm i Stockholm (III: 20 c), <i>reservationsanslag</i>	12 000 000

Ecklesiastikdepartementet:

21	Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor (III: 25), <i>reservationsanslag</i>	5 000 000
21 a	Uppförande av vissa studentbostadshus (III: 25 a), <i>reservationsanslag</i>	2 750 000

Inrikesdepartementet:

38	Vissa skyddsrumsanläggningar (III: 43), <i>reservationsanslag</i>	642 000
39	Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret (III: 44), <i>reservationsanslag</i>	228 000
		<hr/> 25 408 000

*E. Fonden för låneunderstöd***Finansdepartementet:**

8 a	Lån till uppehållande av driften vid Koppoms pappersfabriks aktiebolag (VI: 12 a), <i>reservationsanslag</i> ..	1 500 000
8 b	Tillskott till Uddevallavarvet aktiebolag (VI: 12 b), <i>reservationsanslag</i>	40 000 000

Jordbruksdepartementet:

10 a	Lån till vissa räkfiskare (VI: 14 a), <i>reservationsanslag</i>	714 000
------	---	---------

Inrikesdepartementet:

15	Räntefria lån till bostadsbyggande (VI: 21), <i>reservationsanslag</i>	2 500 000
		<hr/> 44 714 000

Säger för utgifter för statens kapitalfonder	<hr/> 70 122 000
--	------------------

Säger för driftbudgeten	259 922 000
-------------------------	-------------

KAPITALBUDGETEN

Kapitalinvestering

III. Statens allmänna fastighetsfond

Socialdepartementet:

10 a	Uppförande av vissa jordbruksbyggnader vid statens skol- och yrkeshem på Salbohed	155 000
12	Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala	720 000

Kommunikationsdepartementet:

20 a	Förvärv av vissa fastigheter inom Stockholms stad	34 500 000
20 b	Förvärv av vissa fastigheter i Gamla stan i Stockholm	9 750 000
20 c	Förvärv av kvarteret Vinstocken inom Nedre Norrmalm i Stockholm	26 000 000

Ecklesiastikdepartementet:

25	Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor	10 000 000
25 a	Uppförande av vissa studentbostadshus	5 500 000
		<hr/>
		86 625 000

VI. Fonden för låneunderstöd

Finansdepartementet:

12 b	Tillskott till Uddevallavarvet aktiebolag	40 000 000
	Säger för kapitalbudgeten	<hr/> 126 625 000